

ชื่อเรื่อง	มูลค่าเศรษฐกิจสมุนไพรในการรักษาโรคของชุมชนคลองทรายขาว
ชื่อผู้ทำโครงการ	1. นางสาวพิมพ์พลอย หลอมทอง 2. เด็กหญิงสรีตา พรหมปลัด 3. นางสาวเกษร นะเหล่
ชื่อที่ปรึกษาโครงการ	นางสาวบุเรียม พรหมปลัด โรงเรียนงหราพิชากร

บทคัดย่อ

เนื่องจากคนไทยสมัยก่อนมีการพึ่งตนเองในด้านการรักษาพยาบาลสูง ด้วยเหตุที่ในสมัยก่อนยังไม่มีสถานบริการด้านสาธารณสุขบริการประชาชนอย่างทั่วถึงเหมือนปัจจุบัน เมื่อเกิดการเจ็บป่วยขึ้นในชุมชน หรือในครอบครัว จึงมีการนำสมุนไพรมาใช้ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้น หรือรักษาพยาบาลกับหมอพื้นบ้านในหมู่บ้านของตนเองเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วย โดยอาศัยภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุ ในส่วนของตำบลคลองทรายขาวการรักษาแบบใช้สมุนไพรส่วนใหญ่จะเป็นการส่งขายนอกพื้นที่และคนที่มารักษาจะเป็นคนที่มาจากพื้นที่อื่นเพราะคนในพื้นที่ตำบลคลองทรายขาวเริ่มจะหันไปสนใจการรักษาแบบแพทย์แผนปัจจุบันทำให้ผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมุนไพรมีรายได้ที่มาจากคนในชุมชนลดน้อยลงแต่คนในชุมชนกลับมีรายจ่ายจากการหันไปพึ่งการรักษาแบบแผนปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ทั้งที่การขายสมุนไพรและการรักษาโดยการใช้สมุนไพรก็มีมานาน แต่การถ่ายทอดและสืบทอดภูมิปัญญาองค์ความรู้ในการใช้สมุนไพรในชุมชนก็เริ่มจะสูญหาย วิถีชีวิตและค่านิยมอันดั้งเดิมก็ถูกกลืนเลือนหายจนรุ่นใหม่ๆ ไม่เห็นคุณค่าของสมุนไพร ไม่ตระหนักหวงแหน การถ่ายทอด การสืบทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่นในเชิงอนุรักษ์ องค์ความรู้เหล่านี้จึงเป็นความรู้ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนที่คนในชุมชนควรตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก จึงต้องการศึกษาเปรียบเทียบให้คนในชุมชนเห็นว่าการรักษาโดยการใช้สมุนไพรกับการรักษาแบบแพทย์แผนปัจจุบันอย่างไรหนึ่ต้องมีการออกค่าใช้จ่ายมากกว่ากัน เพื่อให้คนในชุมชนหันมาตระหนักและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์สมุนไพร โครงการ มูลค่าเศรษฐกิจสมุนไพรในการรักษาโรคของชุมชนคลองทรายขาว เป็นโครงการที่ได้ดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้สมุนไพรในการรักษาอาการเจ็บป่วยธรรมดาหรือโรคทั่วไป โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน พบว่ามีจำนวน 26

คน ที่มีการใช้สมุนไพรในการรักษาอาการเจ็บป่วยธรรมดาหรือโรคทั่วไป คิดเป็น 86.66 % และจากกลุ่มตัวอย่าง 26 คน ที่มีการใช้สมุนไพรได้เลือกมาจำนวน 20 คน สํารวจข้อมูลรายจ่ายในการรักษาสำหรับอาการเจ็บป่วยธรรมดาหรือโรคทั่วไป เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีรายจ่ายในการรักษาสำหรับอาการเจ็บป่วยธรรมดาหรือโรคทั่วไป เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นเงิน 307.5 บาท โดยแบ่งเป็นรายจ่ายในการรักษาโดยใช้สมุนไพร เป็นเงิน 64.5 บาท รักษาโดยแพทย์แผนไทย เป็นเงิน 243 บาท เปรียบเทียบรายจ่ายในการรักษาพบว่า รายจ่ายในการรักษาโดยแพทย์แผนไทย มากกว่ารายจ่ายในการรักษาโดยใช้สมุนไพร เฉลี่ย เป็นเงิน 178.5 บาท จะเห็นว่าหากมีการใช้สมุนไพรในการรักษาอาการเจ็บป่วยธรรมดาหรือโรคทั่วไป จะสามารถช่วยลดรายจ่ายของคนในชุมชนลงได้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อรายจ่ายของการรักษาอาการเจ็บป่วยธรรมดาหรือโรคทั่วไป คิดเป็น 58.05 % ซึ่งรายจ่ายในส่วนที่ลดลงนี้จะเป็นส่วนเพิ่มของรายได้ในชุมชน เพราะการใช้สมุนไพรในการรักษานั้นใช้สมุนไพรที่มีในตำบลคลองทรายขาวโดยผู้ประกอบการก็เป็นหมอพื้นบ้านในตำบลคลองทรายขาว